

Lovforslag nr. L 162. Fremsat den 30. januar 1981 af justitsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af myndighedsloven og af forskellige lovbestemmelser om overformynderiets virksomhed

§ 1

I *myndighedsloven*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 554 af 16. november 1976 som ændret ved lov nr. 244 af 8. juni 1978 foretages følgende ændringer:

1. I § 39, stk. 2, og 2 steder i § 49 ændres »overøvrighedens« til: »justitsministerens«.

2. § 51 affattes således:

»§ 51. Justitsministeren fører tilsyn med værgemålene og udfærdiger nærmere bestemmelser om værgens forhold til tilsynsmyndigheden, om værgens bestyrelse af den umyndiges formue og aflæggelse af regnskab herfor samt om, i hvilket omfang der kan tillægges værgen vederlag for bestyrelsen.«

3. I § 52 og i § 62, stk. 1, ændres »overøvrigheden« til: »justitsministeren«.

§ 2

I *lov nr. 155 af 30. november 1874 om skifte af dødsbo og fællesbo* som ændret senest ved lov nr. 170 af 14. maj 1980 foretages følgende ændringer:

1. § 49 affattes således:

»§ 49. Hvis beløb, der tilfalder nogen på skifte, skal bestyres efter § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v., kan sådanne beløb kun med justitsministerens samtykke udlægges i udenlandske pengeeffekter, som ikke kan noteres her i landet, eller som kan opsiges til udbetaling under sådanne former, at der kun med vanskelighed kan opnås kundskab om forfaldsti-

den, eller hvis renter skal indkasseres i udlandet.«

2. I § 78, 2. pkt., og i § 90, 1. pkt., ændres »skal indgå i overformynderiets« til: »efter § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v. skal bestyres i en forvaltningsafdeling«.

§ 3

I § 52, 2. pkt., i *lov nr. 56 af 18. marts 1925 om ægteskabets retsvirkninger* som ændret senest ved lov nr. 206 af 21. maj 1969 ændres »pupilauctoriteternes« til: »justitsministerens«.

§ 4

I *lov nr. 119 af 20. april 1926 om tilsyn med de af eksekutorer behandlede dødsboer* som ændret ved lov nr. 128 af 15. april 1930, lov nr. 112 af 12. april 1957 og lov nr. 206 af 21. maj 1969 foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, udgår: », i København af prææsidenten i Københavns byret«.

2. I § 3, stk. 1, 1. pkt., ændres »præsidenten i byretten og nævnte rets skifteafdeling« til: »justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil«.

§ 5

I § 1, stk. 2, 2. pkt., i *lov nr. 6 af 23. januar 1931 om lenskontrollen* som ændret ved lov nr. 139 af 1. maj 1954 ændres »overformynderiets« til: »justitsministeren«.

§ 6

I lov nr. 397 af 12. juli 1946 om borteblevne som ændret ved lov nr. 225 af 7. juni 1972 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »indsættes i overformyndieriet« til: »indsættes i en forvaltningsafdeling, jfr. § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v.«.
2. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »Overøvrigheden« til: »Justitsministeren«.
3. I § 3 ændres »pupilautoriteterne« til: »justitsministeren«.
4. I § 24, stk. 1, ændres »overformyndieriet« til: »justitsministeren«.
5. I § 25, stk. 4, 1. pkt., ændres »indsættes i overformyndieriet« til: »bestyres i en forvaltningsafdeling, jfr. § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v.«.
6. I § 25, stk. 4, 2. pkt., ændres »overformyndieriet« til: »en forvaltningsafdeling«.

§ 7

I lov nr. 139 af 1. maj 1954 om familiefideikommissers overgang til fri ejendom foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 2:
»Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i § 6, stk. 3, indsendes forslag til gennemførelse af familiefideikommissets overgang til fri ejendom til justitsministeriet.«
2. I § 4, stk. 1, 1. pkt., og 2 steder i stk. 2, i § 6, stk. 2, 2. pkt., § 9, stk. 1, 1. pkt., og § 14 ændres »overformyndieriet« til: »justitsministeren«.
3. § 8 affattes således:

»§ 8. Ved overgang af et familiefideikommiss til fri ejendom betales en afgift til statskassen på 2½ pct. af fideikommissets værdi, ansat efter reglerne for opgørelse til formueskat.«

4. I § 11 ændres »som begæres af overformyndieriet« til: »som begæres af justitsministeren«.

§ 8

I § 14, stk. 1, litra c, i lov om tilsyn med pensionskasser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 163 af 26. maj 1959 som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1965 og lov nr. 299 af 8. juni 1977 udgår: »eller på konto i overformyndieriet«.

§ 9

I lov nr. 215 af 31. maj 1963, arveloven, som ændret ved lov nr. 222 af 8. juni 1966, lov nr. 258 af 4. juni 1969 og lov nr. 259 af 22. maj 1974 foretages følgende ændringer:

1. I § 61, stk. 1, udgår 2. pkt.
2. I § 64, 1. pkt., udgår: »overformyndieriet eller«.

§ 10

Loven træder i kraft den 1. oktober 1981.

§ 11

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men ved kgl. anordning kan § 1 og § 3 sættes i kraft for Færøerne og § 1 og § 6 for Grønland med de afvigelser, som de særlige henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

De foreslåede ændringer i myndighedsloven, skifteloven, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om tilsyn med eksekutorboer, lov om lenskontrol- len, lov om borteblevne, lov om familiefideikom- missers overgang til fri ejendom, lov om tilsyn med pensionskasser samt arveloven er teknisk be- grundede konsekvensændringer af den nyordning, som følger af det samtidig fremsatte forslag til lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v., og som bl. a. indebærer nedlæggelse af over- formynderiet og overførelse af tilsyns- og kontrol- funktionerne med hensyn til umyndiges midler m. v. til en central instans i justitsministeriet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 4

Efter de nugældende regler udøves tilsynet med eksekutorboer i København af præsidenten for byretten og dennes skifteafdeling, medens revisionen af disse boer udøves af overformynderen i henhold til beskikkelse fra justitsministeren. I forbindelse med nedlæggelse af overformynderiet vil eksekutorborevisionen i København indgå i over- vejelserne af, hvilke opgaver der vil kunne tænkes henlagt til et direktorat under justitsministeriet. De foreslåede ændringer har til formål at skabe mulig-

hed for, at også eksekutorbotilsynet i København vil kunne henlægges til denne myndighed. Herved vil tilsyn og revision, ligesom det er tilfældet uden for København, kunne samles hos én myndighed.

Til § 7

Efter § 6, stk. 3, i lov om overgang af familiefideikommisser (dvs. formuer, som nedarves i en familie efter faste arvegangsregler, jfr. nærmere lovens § 2) til fri ejendom, der trådte i kraft den 1. maj 1954, kan ophævelsen af et familiefideikom- mis eller en del af dette udsættes i tilfælde, hvor fideikommisset eller en del af dette endnu ikke i henhold til arvefølgen (successionsordningen) er overgået til en ved opretterens død ufødt person. Udsættelsen sker, indtil en sådan succession har fundet sted. Der kan således stadig forekomme tilfælde, hvor et familiefideikommis, der er omfat- tet af loven, endnu ikke er overgået til fri ejendom. Efter nr. 1 skal forslag til gennemførelse af fami- liefideikommissets overgang til fri ejendom fremti- dig indsendes til justitsministeriet.

Ændringen i nr. 3 af § 8 er alene en ajourføring af lovtæksten, idet bestemmelsen om deling af af- giften mellem overformynderiet og statskassen ikke har dækket over nogen realitet siden statens over- tagelse af overformynderiet i 1966.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I *myndighedsloven*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 554 af 16. november 1976 som ændret ved lov nr. 244 af 8. juni 1978 foretages følgende ændringer:

1. I § 39, stk. 2, og 2 steder i § 49 ændres »overøvrighedens« til: »justitsministerens«.

§ 39. Stk. 2. Den rådighed, der således tilkommer en mindreårig, kan, hvis det skønnes, at hans tarv kræver det, fratages ham af forældremyndighedens indehaver, ved at denne tager det erhvervede i sin varetægt. For så vidt angår mindreårige, der har indgået ægteskab, og umyndiggjorte, kan rådigheden under samme betingelser fratages dem af værger med overøvrighedens samtykke.

§ 49. Værgeren for en umyndiggjort kan med overøvrighedens samtykke give den umyndiggjorte tilladelse til på egen hånd at udøve en næring eller anden virksomhed. Denne tilladelse kan tilbagekaldes af værgeren med overøvrighedens samtykke.

2. § 51 affattes således:

»§ 51. Justitsministeren fører tilsyn med værgemålene og udfærdiger nærmere bestemmelser om værgens forhold til tilsynsmyndigheden, om værgens bestyrelse af den umyndiges formue og aflæggelse af regnskab herfor samt om, i hvilket omfang der kan tillægges værgeren vederlag for bestyrelsen.«

§ 51. Justitsministeren fastsætter, hvilke myndigheder der fører tilsyn med værgemålene, udfærdiger nærmere bestemmelser om værgens forhold til disse myndigheder, om hans bestyrelse af den umyndiges formue og aflæggelse af regnskab herfor samt om, i hvilket omfang der kan tillægges ham vederlag for bestyrelsen.

3. I § 52 og i § 62, stk. 1, ændres »overøvrigheden« til: »justitsministeren«.

§ 52. Udøves værgemålet for mindreårigt ægtebarn af forældrene i forening, og er de uenige om en afgørelse, træffes denne af overøvrigheden.

§ 62. Stk. 1. En arvelader kan ved testamente bestemme, hvem der som værge skal bestyre en arv, der tilfalder en umyndig efter ham. Arveladerens bestemmelse kan tilsidesættes af overøvrigheden, såfremt den findes stridende mod den umyndiges tarv.

§ 2

I lov nr. 155 af 30. november 1874 om skifte af dødsbo og fællesbo som ændret senest ved lov nr. 170 af 14. maj 1980 foretages følgende ændringer:

1. § 49 affattes således:

»§ 49. Hvis beløb, der tilfalder nogen på skifte, skal bestyres efter § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v., kan sådanne beløb kun med justitsministerens samtykke udlægges i udenlandske pengeeffekter, som ikke kan noteres her i landet, eller som kan opsiges til udbetaling under sådanne former, at der kun med vanskelighed kan opnås kundskab om forfaldstiden, eller hvis renter skal indkasseres i udlandet.«

§ 49. For så vidt beløb, der på skifte tilfalder nogen, skal inddrages under overformynderiets bestyrelse, må der ikke uden samtykke af justitsministeriet for sådanne beløbs vedkommende gives udlæg i udenlandske pengeeffekter, som ikke kan noteres her i landet, eller som kan opsiges til udbetaling under sådanne former, at der kun med vanskelighed kan erholdes kundskab om for-

faldstiden, eller hvis renter må indkasseres i udlandet.

2. I § 78, 2. pkt., og i § 90, 1. pkt., ændres »skal indgå i overformynderiet« til: »efter § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m. v. skal bestyres i en forvaltningsafdeling«.

§ 78. ---

Dette dokument, ledsaget af bevis for, at de beløb, som skal indgå i overformynderiet, er afgivne til samme, bliver, efter at være underskrevet af samtlige arvinger eller værger, snarest muligt at indsende til skifteretten, som har at gennemgå det. ---

§ 90. Skifteretterne er fremdeles, for så vidt de indesidder med boernes midler, undergivne de hidtil gældende regler angående regnskabsvæsenet i dødsboer og konkursboer, ligesom det har sit forblivende ved de gældende bestemmelser i henseende til tilsynet med skifternes fremme, revisionen af skiftebehandlingen og de dermed forbundne oppebørsler, samt tilsynet med, at de midler, som skal indgå i overformynderiet, virkelig indkommer. ---

§ 3

I § 52, 2. pkt., i lov nr. 56 af 18. marts 1925 om ægteskabets retsvirkninger som ændret senest ved lov nr. 206 af 21. maj 1969 ændres »pupilautoriteternes« til: »justitsministerens«.

§ 52. Når en ægtefælle er umyndiggjort, tilkommer det den anden ægtefælle, for så vidt denne er myndig, i forbindelse med værgeren at bestyre den del af fællesboet, hvorover den umyndiggjorte ægtefælle har haft rådigheden. Denne bestyrelse er ikke undergivet pupilautoriteternes tilsyn.

§ 4

I lov nr. 119 af 20. april 1926 om tilsyn med de af eksekutorer behandlede dødsboer som ændret ved lov nr. 128 af 15. april 1930, lov nr. 112 af 12. april 1957 og lov nr. 206 af 21. maj 1969 foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, udgår: », i København af prææsidenten i Københavns byret«.

§ 1. Stk. 2. Skifteprotokol og kassebog

skal autoriseres af den tilsynsførende myndighed, i København af prææsidenten i Københavns byret.

2. I § 3, stk. 1, 1. pkt., ændres »præsidenten i byretten og nævnte rets skifteafdeling« til: »justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil«.

§ 3. Stk. 1. Tilsynet med de af eksekutor behandlede dødsboer udøves i København af prææsidenten i byretten og nævnte rets skifteafdeling, udenfor København af vedkommende amtmand. --

§ 5

I § 1, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 6 af 23. januar 1931 om lenskontrollen som ændret ved lov nr. 139 af 1. maj 1954 ændres »overformynderiet« til: »justitsministeren«.

§ 1. Stk. 2. ---

Kontrollen med de midler, der i henhold til § 4 i lov nr. 563 af 4. oktober 1919 om lens, stamhuses og fideikommisgodsders og de derhen hørende fideikommiskapitalers overgang til fri ejendom er henlagt til fordel for den successionsberettigede slægt i anledning af successionsrettens bortfald (successor-fonds), overgår til overformynderiet.

§ 6

I lov nr. 397 af 12. juli 1946 om borteblevne som ændret ved lov nr. 225 af 7. juni 1972 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »indsættes i overformynderiet« til: »indsættes i en forvaltningsafdeling, jfr. § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m.v.«.

§ 2. Stk. 2. Skifteretten bestemmer, hvorvidt den borteblevnes ejendele skal bevares for ham indtil videre, eller om de skal sælges og det indkomne indsættes i overformynderiet.

2. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »Overøvrigheden« til: »Justitsministeren«.

§ 2. Stk. 3. Overøvrigheden afgør, i hvilket omfang den borteblevnes indtægt og formue må bruges til underhold og uddannelse

F.t.l. vedr. myndighedsloven m.m.

for hans børn eller ægtefælle. Når særlige grunde taler herfor, kan det tillades, at indtægten anvendes til underhold og uddannelse for andre, som helt eller delvis blev forsørget af ham.

3. I § 3 ændres »pupilauctoriteterne« til: »justitsministeren«.

§ 3. Dersom den borteblevne er gift og hans ægtefælle er myndig, bestyres den borteblevnes bodel af ægtefællen sammen med værgeren uden tilsyn af pupilauctoriteterne.

4. I § 24, stk. 1, ændres »overformynderiet« til: »justitsministeren«.

§ 24. Stk. 1. Når formue i henhold til § 2 har været bestyret for en bortebleven i 20 år og sag til dødsformodningsdom ikke er anlagt, indkalder skifteretten – eventuelt efter opfordring af overformynderiet eller andre interesserede – ham og hans arvinger på den i § 12 foreskrevne måde.

5. I § 25, stk. 4, 1. pkt., ændres »indsættes i overformynderiet« til: »bestyres i en forvaltningsafdeling, jfr. § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m.v.«.

6. I § 25, stk. 4, 2. pkt., ændres »overformynderiet« til: » en forvaltningsafdeling«.

§ 25. Stk. 4. Er der nogen sandsynlighed for, at en arving har overlevet arveladeren, kan skifteretten uanset reglen i stk. 1, når særlige forhold taler derfor, bestemme, at den arv, som eventuelt kan tilfalde denne arving, foreløbig indsættes i overformynderiet som tilhørende boet, medens dette i øvrigt sluttet. Når de fornødne undersøgelser er foretaget, dog senest 1 år efter arvens indsættelse i overformynderiet, optager skifteretten spørgsmålet om udlodning af arven til endelig behandling.

§ 7

I lov nr. 139 af 1. maj 1954 om familiefideikommissers overgang til fri ejendom foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i § 6, stk. 3, indsendes forslag til gennemførelse af

235 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

familiefideikommissets overgang til fri ejendom til justitsministeriet.«

2. I § 4, stk. 1, 1. pkt., og 2 steder i stk. 2, i § 6, stk. 2, 2. pkt., § 9, stk. 1, 1. pkt., og § 14 ændres »overformynderiet« til: »justitsministeren«.

§ 4. Stk. 1. Såfremt der ved familiefideikommissets overgang til fri ejendom til nydelsen af dette er knyttet forpligtelse til udredelse af legat, enkepension, vedligeholdelse af gravsted eller andre ydelser, skal opfyldelsen af disse forpligtelser sikres på en af overformynderiet godkendt måde.

§ 4. Stk. 2. Overformynderiet foretager herefter ved bekendtgørelse i statstidende og eventuelt på anden, hensigtsmæssig måde med et varsel af 6 måneder og med angivelse af, hvilke rettigheder der er oplyst for overformynderiet, indkaldelse af eventuelle andre rettighedshavere med opfordring til at anmelde og bevisliggøre deres krav.

§ 6: Stk. 2. – – –

Overstiger indtægten vel 100 kr., men ikke 400 kr. om året, kan overformynderiet med samtykke af den nuværende nærmeste successor træffe tilsvarende bestemmelse.

§ 9. Stk. 1. De af overformynderiet i henhold til §§ 3, 4 og 6 truffne afgørelser kan inden 2 måneder fra afgørelsens dato indbringes for et særligt nævn bestående af 3 medlemmer. – – –

§ 14. Kontrollen med de midler, som i medfør af § 6, stk. 1, undergives en fideikommissbesidders livsvarige brugs- eller rentenydelsesret, samt med de i § 6, stk. 3, omhandlede formuer, henlægges til overformynderiet og udøves efter tilsvarende regler, som gælder om de i henhold til § 4 i lov nr. 563 af 4. oktober 1919 henlagte successorfonds.

3. § 8 affattes således:

»§ 8. Ved overgang af et familiefideikommiss til fri ejendom betales en afgift til statskassen på 2½ pct. af fideikommissets værdi, ansat efter reglerne for opgørelse til formueskat.«

§ 8. Ved overgang af et familiefideikommiss til fri ejendom betales en afgift på 2½ pct. af fideikommissets værdi, ansat efter reg-

lerne for opgørelse til formueskat, hvoraf halvdelen tillægges overformynderiet, medens resten indgår i statskassen.

4. I § 11 ændres »som begæres af overformynderiet« til: »som begæres af justitsministeren«.

§ 11. Det påhviler banker, sparekasser og andre, der bestyrer formuer, som omfattes af denne lovs bestemmelser, inden den 1. august 1954 at indgive meddelelse herom til overformynderiet med oplysning om de enkelte besidderes navne og adresser, samt i øvrigt at meddele sådanne oplysninger, som begæres af overformynderiet med henblik på formuernes overgang til fri ejendom.

§ 8

I § 14, stk. 1, litra c, i lov om tilsyn med pensionskasser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 163 af 26. maj 1959 som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1964 og lov nr. 299 af 8. juni 1977 udgår: »eller på konto i overformynderiet«.

§ 14. Stk. 1. De midler, der skal tjene til dækning af pensionskassens forpligtelser over for dens medlemmer eller over for personer, til hvem der ydes pension, skal an-

bringes på følgende måde:

c) i indlånsbeviser fra danske banker eller sparekasser eller på konto i overformynderiet;

§ 9

I lov nr. 215 af 31. maj 1963, arveloven, som ændret ved lov nr. 222 af 8. juni 1966, lov nr. 258 af 4. juni 1969 og lov nr. 259 af 22. maj 1974 foretages følgende ændringer:

1. I § 61, stk. 1, udgår 2. pkt.

§ 61. Stk. 1. ---

For tiden, indtil en arving bliver myndig, kan båndlæggelse af arvingens tvangsarv kun ske i overformynderiet.

2. I § 64, 1. pkt., udgår: »overformynderiet eller«.

§ 64. Indeholder testamentet bestemmelser om udbetaling af den båndlagte arv til fastsat tidspunkt eller ved bestemte begivenheders indtræden, foretages udbetalingen af overformynderiet eller vedkommende forvaltningsafdeling. ---